

Estd. 1962
"A++" Accredited
by NAAC (2021)
with CGPA 3.52

SHIVAJI UNIVERSITY, KOLHAPUR
416 004, MAHARASHTRA
शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर
४१६ ००४, महाराष्ट्र
सेमिनार विभाग फोन नं. ०२३१-२६०९१४१
www.unishivaji.ac.in, pgseminar@unishivaji.ac.in

जा.क्र. शिवाजी वि / सेमिनार / व्याख्यानमाला/ ३२१७

दि. १२/०४/२०२४

प्रति,

१. मा. प्राचार्य / संचालक,
सर्व सलंग महाविद्यालये / मान्यताप्राप्त शिक्षण संस्था,
२. मा. विभागप्रमुख / समन्वयक, अध्यासने व संशोधन केंद्र.
सर्व पदव्युत्तर आधिविभाग, शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर

विषय :- शिवाजी विद्यापीठातर्फे आयोजित केल्या जाणाऱ्या सन २०२४ -२०२५ या
वर्षातील व्याख्यानमालेच्या आयोजनाबाबत ...

महोदय/महोदया,

आपणास आदेशान्वये कळविण्यात येते की, विद्यापीठातर्फे प्रत्येक वर्षी देणगीनिर्मित व विद्यापीठ फंडातील व्याख्यानमालांचे आयोजन केले जाते. शैक्षणिक वर्ष सन २०२४-२०२५ मध्ये विद्यापीठ अधिविभाग व सर्व सलंगित महाविद्यालयामध्ये व्याख्यानमालांचे आयोजन नियोजनबद्द पद्धतीने व्हावे तसेच व्याख्यानमाला या विद्यार्थी व शिक्षक यांच्या मर्यादेपर्यंत न राहता त्या संपूर्ण समाजापर्यंत पोहोचाव्यात व मान्यवर विचारवंताचे विचार व मार्गदर्शन याचा लाभ समाजास व्हावा, अशी अपेक्षा आहे. विद्यापीठ फंडातील व्याख्यानमाला परिशिष्ट 'अ' - व देणगीनिर्मित व्याख्यानमालांची यादी परिशिष्ट 'ब' येथे नमूद केलेली आहे. तसेच व्याख्यानमालांची यादी ही विद्यापीठाच्या www.Unishivaji.ac.in → Circular → Affiliation → Seminar Section या संकेतस्थळावर उपलब्ध आहे. त्यानुसार आपल्या अधिविभाग /महाविद्यालायांमार्फत कोणत्या व्याख्यानमालेचे आयोजन करू शकता याबाबतची माहिती व आपणास ई-मेल वर पाठविण्यात आलेल्या लिंकवरील Google Form मध्ये भरण्यात यावी व सदर Google Form ची प्रिंट अधिविभागप्रमुख/ प्राचार्य यांच्या स्वाक्षरीसह प्रस्ताव दि. १०/०५/२०२४ पूर्वी या कार्यालयाकडे पाठविण्यात यावेत.

अधिविभाग/ सलंगित महाविद्यालयामार्फत प्राप्त झालेले प्रस्ताव, संबंधित समितीच्या विचारार्थ सादर करून त्याबाबतचा योग्य तो निर्णय आपणास यथावकाश E-mail द्वारे कळविण्यात येईल. तसेच व्याख्यानमालेशी निगडीत पत्र व्यवहार lectureseries@unishivaji.ac.in या E-mail द्वारे करण्यात यावा ही विनंती.

आपला विश्वासू,

सोबत :- १. विद्यापीठ फंड निर्मित व्याख्यानमाला परिशिष्ट 'अ'
२. देणगीनिर्मित व्याख्यानमाला परिशिष्ट 'ब'

Sd/-

डॉ. एन.जे. बनसोडे

उपकुलसचिव

परिशिष्ठ – अ) विद्यापीठ फंडातील व्याख्यानमाला (सन २०२४–२०२५)

अ.क्र	व्याख्यानमालेचे नाव	व्याख्यानमालेची तारीख, विषय / आशय
1.	राजर्पि शाहू छत्रपती व्याख्यानमाला	२६ जून, राजर्पि शाहू जयंती मराठी भाषेत व्याख्यान विषय : राजर्पि शाहू महाराज यांचे जीवन, तत्वज्ञान व कार्य
2.	सावित्रीबाई फुले स्मृती व्याख्यानमाला	३ जानेवारी विषय : स्त्री शिक्षणाची गरज, स्त्री पुरुष समानता इ
3.	डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर व्याख्यानमाला	६ डिसेंबर, विषय : सामाजिक समता, दलित मुक्ती आंदोलन, दलितांचे प्रश्न
4.	कर्मवीर भाऊराव पाटील व्याख्यानमाला	जन्म २२ सप्टेंबर, मृत्यु ९ मे विषय : कर्मवीर भाऊराव पाटील यांच्या जीवनाशी निगडीत
5.	ज्ञानविस्तार व्याख्यानमाला अ) मानव्य	विषय : इंग्रजी, मराठी, हिंदीतून विद्यार्थ्यांना उच्च शिक्षणाची आवड निर्माण करणे. संशोधक छात्रांना अद्यावत विचार व प्रगतीची माहिती करून देणे.
6.	ज्ञानविस्तार व्याख्यानमाला ब) विज्ञान	विषय : इंग्रजी, मराठी, हिंदीतून विद्यार्थ्यांना उच्च शिक्षणाची आवड निर्माण करणे. संशोधक छात्रांना अद्यावत विचार व प्रगतीची माहिती करून देणे.
7.	छत्रपती शिवाजी महाराज व्याख्यानमाला	१९ फेब्रुवारी, शिवजयंती विषय : मराठ्यांचा मध्ययुगीन इतिहास
8.	कै. भाऊसाहेब खांडेकर व्याख्यानमाला	११ जानेवारी जन्मदिन, २ सप्टेंबर स्मृतिदिन विषय : कै.वि.स.खांडेकर यांचे जीवन व साहित्य
9.	मराठा इतिहास व्याख्यानमाला	विषय : मराठ्यांचा इतिहास
10.	छत्रपती प्रतापसिंह महाराज व्याख्यानमाला	१८ जानेवारी, स्मृतिदिन विषय : समाजसुधारक प्रतापसिंह महाराज व महाराष्ट्रातील समाज परिवर्तन
11.	भद्रकाळी ताराराणी व्याख्यानमाला	विषय : भद्रकाळी ताराराणी यांच्या जीवनाशी निगडीत
12.	प्राचार्य बाळ कृष्ण व्याख्यानमाला	विषय : जीवन व कार्य

परिशिष्ठ – ब) देणगीनिर्मित व्याख्यानमाला (सन २०२४–२०२५)

अंक्र.	व्याख्यानमालेचे नाव	व्याख्यानमालेची तारीख, विषय/आशय
1.	श्री. रघुनाथ स्वामी आनंदमूर्ती व्याख्यानमाला (ब्रह्मनाळ), ता. तासगांव,जि. सांगली	१० एप्रिल ते १९ एप्रिल भाद्रपद शुद्ध विद्तीय/रामनवमी/शिवरात्र, आनंदमूर्ती यांच्या पुण्यतिथीस विषय : "संत संप्रदाय व दास पंचायतन यावावत त्यांच्या विचारांचा प्रसार"
2.	आदरणीय श्री. पी. डी. पाटील व्याख्यानमाला	जुलै, शेवटच्या आठवड्यात विषय : स्थानिक स्वराज्य संस्थांचे कामकाज, सामुहिक विकास व सहकारी कारखानदार
3.	कै. क्रांतिसिंह नाना पाटील व्याख्यानमाला	प्रतिवर्षी ९ ऑगस्ट, हुतात्मा दिन, क्रांतिदिन, विषय : "साता—याच्या प्रतिसरकारच्या चळवळीचे भारतीय स्वातंत्र्यलढ्यातील योगदान"
4.	प्रभाकरपंत कोरगावकर व्याख्यानमाला	प्रतिवर्षी १७ सप्टेंबर समृद्धीदिन महाराष्ट्राचे समाजजीवन व परिवर्तन.
5.	सत्यशोधक कृष्णाजी रामजी पाटील व्याख्यानमाला	प्रतिवर्षी २० ते ३० सप्टेंबर, शक्यतो "सामाजिक चळवळीशी निगडीत विषय
6.	श्रीमंत पद्माराजे स्मृती व्याख्यानमाला	५ ऑक्टोबर, जन्मदिन २२ मार्च समृद्धीदिन विषय : स्त्री चळवळ, स्त्री मुक्ती, स्त्री प्रधान
7.	स्वातंत्र्यवीर दादा उंडाळकर व्याख्यानमाला	प्रतिवर्षी साधारणतः नोव्हेंबरमध्ये विषय : सामाजिक, राजकीय, शैक्षणिक, आर्थिक, भारतीय स्वातंत्र्य संग्राम दलित समस्या इ.
8.	महात्मा फुले स्मृती व्याख्यानमाला	जन्म ११ एप्रिल, मृत्यु २८ नोव्हेंबर विषय : "महात्मा फुले यांचे सामाजिक कार्य, स्त्री शिक्षण, स्त्री स्वातंत्र्य, सामाजिक चळवळ"
9.	कै. कासुबाई यलबाजी ममता तुकाराम मंगल स्मृती व्याख्यानमाला	प्रतिवर्षी एप्रिल, नोव्हेंबर
10.	क्रांतिअग्रणी जी. डी. बापू लाड व्याख्यानमाला	प्रतिवर्षी ऑक्टोबर/ नोव्हेंबर विषय : प्रतिसरकारच्या यशस्वी लढ्यातील तुफान सेनेचे योगदान
11.	डॉ. ए. एन. उपाध्ये व्याख्यानमाला	डिसेंबर ते फेब्रुवारी विषय: जैन धर्म संस्कृती, प्राकृत भाषा स्थळ : विद्यापीठ किंवा शहरातील योग्य ठिकाणी

अ. क्र.	व्याख्यानगालेचे नाव	व्याख्यानगालेची तारीख, विषय / आशय
12.	प्रिन्सिपल एसा. द्वी. आपटे व्याख्यानगाला	डिसेंबर तिसारा गुरुवार
13.	शिक्षणगृही डॉ. बापूजी राळुंखे व्याख्यानगाला	जानेवारी विषय : शैक्षणिक
14.	कै.पी.बी.साळुंखे व्याख्यानगाला	15 ते 16 जानेवारी, समृतीदिन (मराठी भाषेत व्याख्यान) विषय : "समाजसुधारक, साधुसंत, सामाजिक कायदे, स्त्री मुक्ती चळवळ, बहुजन समाजाचे पिक्षण"
15.	सहकारगृही शंकरराव गोहिते पाटील व्याख्यानगाला	14 जानेवारी समृतीदिन, 11 फेब्रुवारी जन्मदिन
16.	आचार्यरत्न देशभूषण श्री. गुनिराज स्मृती व्याख्यानगाला	जानेवारी किंवा मार्च विषय प्राकृत भाषा साहित्य एवं जैन विद्या के विभिन्न
17.	प्रा.नरहर विष्णु कारेकर व्याख्यानगाला (विज्ञान)	15 जानेवारी ते 15 फेब्रुवारी विषय : विज्ञान व विद्या
18.	दत्ताबाळ स्मृती व्याख्यानगाला	मार्च / एप्रिल विषय : तत्त्वज्ञान व विज्ञान

परिशिष्ठ – क) देणगीनिर्भित कायम स्वरूपी अधिविभाग / अध्यासन / महाविद्यालयात आयोजित
व्याख्यानमाला (सन २०२४–२०२५)

अक्र.	व्याख्यानमाले चे नाव	व्याख्यानमाले ची तारीख, विषय / आशय
1.	पुढारीकार पद्मश्री कै. डॉ.ग.गो जाधव स्मृतीव्याख्यानमाला.	20 मे स्मृतीदिन विषय : प्रसारमाध्यम पत्रकारिता जाहिरात इ.वृत्तपत्र सृष्टीषी निगडीत ट्रस्टने व्याख्यात्याची नावे सुचविणे. (दै. पुढारी कोल्हापूर येथे कायम स्वरूपी आयोजन)
2.	प्राध्यापक एम. एस. प्रसाद गौरव व्याख्यानमाला.	14 ऑगस्ट किंवा ऑगस्ट महिन्यात विषय: “ Contribution of a Turing awardee and his work ” (संगणाशास्त्र अधिविभाग षिवाजी विद्यापीठ कोल्हापूर येथे कायम स्वरूपी आयोजन)
3.	डॉ.आप्पासाहेब तानसेन वरुटे व्याख्यानमाला	प्रतिवर्षी सप्टेंबर अथवा ऑक्टोबर महिन्यात (प्राणिषास्त्र अधिविभाग षिवाजी विद्यापीठ कोल्हापूर येथे कायम स्वरूपी आयोजन)
4.	उद्योगभूषण कै. शिवाजीराव देसाईस्मृती व्याख्यानमाला	13 मार्च (के.आय.टी.कॉलेज ऑफ इंजिनिअरींग ऑप्ड टेक्नॉलॉजी, गोकुळ षिरगाव येथे कायम स्वरूपी आयोजन)
5.	डॉ. अनंत व डॉ.श्रीमती लता लाभसेटवार प्रन्यास,(नागपूर / महाराष्ट्र) प्रतिष्ठान अमेरिका पुरस्कृत, वि.स. खांडेकर जयंती व्याख्यानमाला.	11 जानेवारी किंवा जानेवारी दुसरा आठवडा विषय : कै.वि.स.खांडेकर यांचे जीवन व साहित्य (मराठी अधिविभाग षिवाजी विद्यापीठ कोल्हापूर येथे कायम स्वरूपी आयोजन)
6.	कवी कुसुमाग्रज व्याख्यानमाला	10 मार्च स्मृतीदिन विषय : “साहित्याषी निगडीत” (मराठी अधिविभाग षिवाजी विद्यापीठ कोल्हापूर येथे कायम स्वरूपी आयोजन)
7.	संत तुकाराम व्याख्यानमाला	तुकाराम महाराज निर्वाणदिन (मार्च) विषय : संत तुकारामांचे साहित्य, वाडःमय, अभंगवाणी (संत तुकाराम अध्यासन षिवाजी विद्यापीठ कोल्हापूर येथे कायम स्वरूपी आयोजन)
8.	डॉ. अंजली पाटील स्मृती व्याख्यानमाला.	प्रत्येक षैक्षणिक वर्षामध्ये विषय: आंतरराष्ट्रीय राजकारण (राज्यषास्त्र अधिविभाग षिवाजी विद्यापीठ कोल्हापूर येथे कायम स्वरूपी आयोजन)

श्रीचत्रपती शिवाजी पाठ्यालय, कोल्हापूर.

विद्यार्पण अधिविभाग/ महाविद्यालय व्याख्यानमालेसाठी नियमावली

1	विद्यार्पण फंड व देणगीनिर्मित आयोजित प्रत्यक्ष व्याख्यानमालेत प्रतिवर्षी एकच व्याख्यान आयोजित करा जाईल.
2	व्याख्यानमाला आयोजन करणेसंदर्भात पुर्वतयारीचा संपुण जवाबदारी संवर्धात आर्धविभागाचा / महाविद्यालयाचा राहिल.
3	विद्यार्पण अधिविभागात व्याख्यानमाला असल्यास कार्यक्रमाचं अध्यक्षस्थान शक्यता मा.कुलगुरु भुपवताळ किंवा अध्यक्ष पदासाठी पर्यायी नाव मा. कुलगुरु सुचवतील.
4	संलग्नित महाविद्यालयांमध्ये व्याख्यानमाला आयोजित केल्यास संवर्धित महाविद्यालयाच्या प्राचार्यांनी महाविद्यालयांमध्ये अध्यक्षस्थान भूषविण्यात यावे.
5	देणगीनिर्मित व्याख्यानमाला आयोजनाची पूर्वकल्पना विद्यार्पणामार्फत संवर्धित देणगीदारांना दिला जात आयोजनासंबंधी अंतिम निर्णय घेण्याचा आधिकार विद्यार्पणाचा राहील.
6	देणगीदाराने विशिष्ट वक्त्यांच्या नावाचा आग्रह धरल्यास वक्त्यांचा होणारा आधिकचा खर्च हा देणगीदाराने करावा तसेच अश्या संभाव्य वक्त्यांची नावे एप्रिल महिन्यात विद्यार्पणास प्राप्त होणे आवश्यक आहे.
7	देणगीदारांच्या मागणीवरून निमंत्रणपत्रिका या ई-मेल किंवा व्हॉट्सअॅप वर उपलब्ध करून दिल्या जातील.
8	निमंत्रित वक्त्यांशी संपर्क साधून व्याख्यानाची तारीख व वेळ निश्चित करावी व त्याची माहिती आणि व्याख्यानाचा गोषवारा विद्यार्पणास सेमिनार विभागाच्या lectureseries@unishivaji.ac.in या ई-मेल वर कार्यक्रमापूर्वी कळविणे आवश्यक आहे तसेच देणगीनिर्मित व्याख्यानमाला निमंत्रणपत्रिका व्याख्यानमाला
9	सदर कार्यक्रमाची बातमी स्थानिक वृत्तपत्रांमध्ये विनामूल्य प्रसिद्ध करावी व त्या वर्तमानपत्रातील बातमी, संपूर्ण कार्यक्रमाचा अहवाल, गोषवारा (भाषण) फोटो इ. विद्यार्पणाच्या सेमिनार विभागाच्या lectureseries@unishivaji.ac.in या ई-मेल वर वर पाठवाव्यात.
10	व्याख्यानमालेसाठी मान्यवर वक्त्यांच्या नावांची यादी विद्यार्पणामार्फत कळविण्यात येईल. सदर यादीतील वक्ते निश्चित करून त्यांचा व्याख्यानाचा विषय, मा.वक्ते यांचे नाव व दिनांक इ. माहिती विद्यार्पणास कळवावी. विद्यार्पणामार्फत कळविलेल्या यादी व्यतीरिक्त वक्ते घ्यावयाचे झाल्यास विद्यार्पणाची पूर्व परवानगी घेणे आवश्यक आहे.
11	व्याख्यानमालेसाठी मंजूर रक्कमेच्या अधीन राहून व्याख्यानमालेचा खर्च करावयाचा आहे. यामध्ये वक्त्यांचे मानधन कमाल) रु.२०००/-, प्रवासखर्च चहा, नाश्ता, भोजन स्वागत फोटो याचा खर्च करावयाचा आहे. मंजूर रक्कमेपेक्षा जादा झालेला खर्च अधिविभाग महाविद्यालयाने करावयाचा आहे. व्याख्यानमाला झाल्यानंतर संबंधीत संयोजकानी (अधिविभागप्रमुख/ समन्वयक प्राचार्यांनी) व्याख्यानमाला खर्चाचा हिशेब व मूळ बीले आपल्याकडे ठेवावीत आणि विहीत नमुन्यातील विनियोग प्रमाणपत्र (Utilisation Certificate), प्रमुख वक्त्यांच्या गोषवारा (भाषण), कार्यक्रमाचे फोटो, कार्यक्रम पत्रिका, उपस्थितांच्या नावाची यादी इत्यादी सेमिनार विभागाकडे पाठवून घ्यावे, खर्चाचा हिशेब व मूळ बीले सनदीलेखापालाच्यां सुलभ संदर्भासाठी आपल्या अधिविभागात महाविद्यालयात जतन करून ठेवावीत. सोबत विहीत नमुन्यातील विनियोग प्रमाणपत्र (Utilisation Certificate)
12	विद्यार्पणाकडे मागणी केल्यास कार्यक्रम आयोजनासाठी मंजूर रक्कम तसलमात म्हणून देण्यात येईल. अधिविभाग, महाविद्यालयाने कार्यक्रम संपूर्ण खर्चांचा अहवाल $\frac{1}{4}$ दिवसात क्रांतिकाल्यास सादर करावा.
13	देणगीदाराने विशिष्ट वक्त्यांच्या नावाचा आग्रह धरल्यास वक्त्यांचा होणारा आधिकचा खर्च हा देणगीदाराने करावा तसेच अश्या संभाव्य वक्त्यांची नावे एप्रिल महिन्यात विद्यार्पणास प्राप्त होणे आवश्यक आहे.
	नवीन व्याख्यानमाला सुरु करावयाची असल्यास देणगीदारांनी किमान रु. 3,00,000/- (रुपये तीन लाख फक्त) ची देणगी विद्यार्पणाकडे जमा करणे आवश्यक आहे.